

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtresa
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

ZL.Anr.1114/2017

Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtresa (PZAP), në panelin e përbërë nga gjyqtarët: Gyltene Sylejmani kryesuese, Ymer Hoxha, Nenad Lazic, Fejzullah Rexhepi, Afijete Sada-Gllogjani, Zyhdi Haziri dhe Adnan Konushevcu anëtarë, si dhe me pjesëmarrjen e Zyrtares Ligjore Fitore Isufi, duke vendosur për ankesën e subjektit politik Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK), me seli në Prishtinë, lidhur me administrimin e numërimit në Qendrën e Numërimit dhe Rezultateve (QNR), për Raundin e Dytë të Zgjedhjeve Lokale të mbajtura me datë 19.11.2017, për Kryetar të Komunës në Istog, në seancën e panelit të mbajtur, me datë 27.11.2017, mori këtë:

V E N D I M

I. PRANOHET si e bazuar ankesa e subjektit politik Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK), me seli në Prishtinë, e cila mban shenjën ZL.Anr.1114/2017, e datës 24.11.2017, **ANULOHEN** rezultatet e Zgjedhjeve Lokale të datës 22.10.2017, për Rundin e dytë, të mbajtura me datë 19.11.2017, për kryetar të Komunës në Istog.

II. URDHËROHET Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (KQZ), me seli në Prishtinë, ta përsërisë votimin e Rundit e dytë të Zgjedhjeve Lokale, për Kryetar të Komunës së Istogut.

A r s y e t i m

Më datën 24.11.2017, PZAP-i, ka pranuar një ankesë, nga subjekti politik Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK), me të cilën pretendon se ka pasur shkelje në procesin e votimit me postë, sepse numri i votuesve me postë për Komunën e Istogut, është tejte i lartë ngase 58% e votave me postë në nivel të Kosovës, janë vetëm për Komunën e Istogut. Këto fletëvotime me postë janë në pliko të njëjta, fletëvotime të printuara të gjitha njëjtë, të dërguara me postën e njëjtë dhe për të njëjtin kandidat (Gani Dreshaj – AAK 99% të votave me postë, Haki Rugova – LDK, 1%). Më tej parashtruesi i ankesës pretendon se qytetarëve të shumtë i është vjedhur identiteti me rastin e aplikimit si votues jashtë Kosove, duke ua keqpërdorur të dhënat personale dhe duke aplikuar dhe votuar në emër të tyre, ndërsa të njëjtit janë banorë të përhershëm të Istogut, të cilët meqë janë larguar nga Lista Përfundimtare e Votuesve në Komunën e Istogut, janë detyruar që personalisht të votojnë me kusht në vendvotim, ka pasur votim në emër të qytetarëve të vdekur, votim të qytetarëve (kryesisht të komuniteteve pakicë) që jetojnë në vende të ndryshme të Evropës, por që në emër të të cilëve është votuar, kryesisht nga Mali i Zi, Sllovenia dhe Austria. Me propozim

për panelin që të anulohet në tërësi procesi i votimit përmes postës për Komunën e Istogut, si dhe rezultati i votave me postë për secilin kandidat për Komunën e Istogut të përjashtohet nga rezultati përfundimtarë i zgjedhjeve për Kryetar të Komunës së Istogut.

KQZ, në përgjigjen në ankesën e datës 24.11.2017, ka theksuar se Periudha e Aplikimit për Regjistrim të Votuesve jashtë Kosovës, ka filluar me datë 16.07.2017 dhe ka përfunduar me datë 23.08.2017, ku përgjatë kësaj periudhe, janë pranuar 11,813.00, aplikacione për regjistrim, prej tyre: 4,729 zarfe me aplikacione janë pranuar përmes postës, në fahun postar të KQZ-së, 63 aplikacione janë pranuar përmes faksit dhe 7,023 aplikacione të pranuar përmes e-mail-it. Më tej thekson KQZ, në përgjigje në ankesë se për Raundin e Dytë të zgjedhjeve të datës 19.11.2017, për Kryetarë të Komunës, votuesit që kanë aplikuar suksesshëm për tu regjistruar si votues jashtë Kosovës, kanë pasur të drejtë që të votojnë, duke dërguar pakon me fletëvotim përmes postës, më së voni deri me datën 17.11.2017. Po ashtu në përgjigje në ankesë theksohet se vlerësimin e pakove me fletëvotime e ka bërë në pajtim me Rregullën Zgjedhore nr. 03/2013.

Subjekti politik Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës (AAK), me seli në Prishtinë, në përgjigje në ankesë, ka theksuar se lista e njëjtë e votuesve, që është shfrytëzuar për zgjedhjet lokale të rundit të parë, është përdorur edhe në raundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetarë të Komunave, në bazë të Rregullores Zgjedhore nr. 10/2013. Ndërsa kjo listë ka qenë e publikuar dhe secili ka pasur të drejtë ankese, mirëpo sipas raporteve të KQZ-së nuk ka pasur kundërshtim nga votuesit me të drejtë vote, lidhur me pasaktësitë dhe mangësitë në listën e votuesve, në raundin e parë. Më tej lidhur me pretendimet se votat janë dërguar nga një postë e vetme nga Mali i Zi, AAK thekson se në vitin 2013 dhe 2014 në Nish ka ekzistuar qendra e grumbullimit të votave, pra është bërë votim i organizuar dhe kjo mënyrë e votimit ka qenë e pranuar nga KZAP (tash PZAP). Më tej ka theksuar se nuk ka pasur fare ndryshime në mes të votuesve të cilët kanë votuar në raundin e parë edhe në raundin e dytë të këtyre zgjedhjeve nga Mali i Zi, Sllovenia dhe Austria. Më tej lidhur me pretendimet se ka pasur votim edhe nga qytetarët e vdekur AAK ka theksuar se personat e njëjtë që janë të vdekur kanë votuar edhe në raundin e parë të zgjedhjeve, dhe lëshimet eventuale të KQZ-së, nuk mund ta anulojnë gjithë procesin zgjedhor për zgjedhjet lidhur me mos pastrimin e listave të votuesve të vdekur që kanë mundur të bëhen nga ana e KQZ-së, se si votues kanë qenë edhe persona të vdekur të anulohet vullneti i lirë i qytetarëve të Komunës së Istogut. Andaj ka kërkuar që të refuzohet ankesa e ankuesit si e pabazuar. Përgjigjes në ankesë i ka bashkangjitur Rregullën Zgjedhore nr.10/2013 për raundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetarë të Komunave; Vendimin e KQZ-së për shpalljen e rezultateve përfundimtare të Zgjedhjeve Lokale për Kuvendet Komunale nr.2232/2017 dhe vendimin për Certifikimin e Listës Përfundimtare të Votuesve për Zgjedhjet Lokale 2017, nr. 1762/2017.

PZAP-i, pas shqyrtimit të ankesës, vlerësimit të pretendimeve ankimore dhe vlerësimit të provave që gjenden në shkresat e lëndes, në kuptim të nenit 117 par.2 dhe 3 të LZP-së, gjeti se:

Ankesa është e bazuar

Pretendimi ankimor se në listën e votuesve, për votuesit jashtë vendit kanë aplikuar, për të hyr në listën e votuesve personat e vdekur, e cila periudhë kohore e Aplikimit për Regjistrim ka qenë nga data 16.07.2017 deri më 23.08.2017, dhe të njëjtit kanë votuar, paneli e vlerëson këtë pretendim se është i qëndrueshëm sepse **Votuesja** Jaglika Ostojic me numër personal 15000678565 e lindur me datë 06.07.1935, ka vdekur me datën 08.08.2017, siç konstatohet nga Certifikata e Vdekjes, e datës 21.11.2017, **Votuesi** Mladen Belosevic me numër personal 11501688190 i lindur me datë 23.03.1933, ka vdekur me datë 09.10.2017, siç konstatohet nga Akti Vdekja e datës 31.10.2017, **Votuesi** Tafë Gjokaj i lindur me datë 13.04.1949, ka vdekur me datë 26.12.2012, siç konstatohet nga fotografia e lapidarit të këtij votuesi tani të ndier, **Votuesja** Bozhana Tijanic e lindur me datë 15.12.1935, ka vdekur në vitin 2009, siç konstatohet nga fotografia e lapidarit të kësaj votuesje tani e ndier, **Votuesi** Rajko Belloshevic i lindur me datë 21.02.1935, ka vdekur në vitin 2011, siç konstatohet nga fotografia e lapidarit të këtij votuesi tani të ndier, **Votuesi** Murat Colakovic me numër personal 3007945933019, i lindur me datë 30.07.1945, ka vdekur me datë 21.03.2001, siç konstatohet nga certifikata e vdekjes, me Nr.9 e datës 04.05.2001, **Votuesi** Salih Erovic me numër personal 1013435118, i lindur me datë 30.09.1940, ka vdekur me datë 04.12.2012, siç konstatohet nga Regjistri i të Vdekurve me numër 013 i datës 21.12.2012, **Votuesi** Izet Hysenaj me numër personal 1170948188, i lindur me datë 02.02.1958, ka vdekur me datë 11.03.2017, siç konstatohet nga Certifikata e Vdekjes e datës 23.11.2017, **Votuesja** Ajka Destanovic e lindur me datë 16.05.1942, ka vdekur në vitin 2003, siç konstatohet nga fotografia e lapidarit të kësaj votuesje tani e ndier, **Votuesi** Cemal Catovic me numër personal 1008941587, i lindur me datë 30.12.1982, ka vdekur me datë 19.12.2010, siç konstatohet nga Regjistri i të Vdekurve me numër 05 i datës 07.02.2011.

Paneli vlerëson se për të gjithë personat e lartpërmendur është aplikuar për tu regjistruar si votues jashtë Kosove, me çka konstatohet nga parashtresa e KQZ-së, në formë tabelare dhe poashtu nga parashtresa e KQZ-së, me numër 1114/7 e datës 26.11.2017, konstatohet se pakot e fletëvotimeve të personave të lartpërmendur janë dërguar në QNR, për procesin e numërimit. Nga kjo rezulton se edhe fletëvotimet e personave të vdekur siç u konstatuar me lart, që dikush ka dërguar pako të fletëvotimeve në emër të këtyre personave dhe të njëjtat janë të numëruara si fletëvotime të rregullta, e që e bëjnë procesin e votimit me postë për raundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetar të Komunës së Istogut të paligjshëm.

Nga konstatimi zyrtar i PZAP-it, i datës 26.11.2017, paneli konstaton se nga 60 (gjashtëdhjetë) votuesit nga Austria, me të cilët është tentuar nga PZAP-i, të kontaktohet përmes numrit të telefonit të cilin e kishin paraqitur votuesit me rastin e aplikimit si votues jashtë Kosove, në Formularin e Aplikimit të Votimit Jashtë Kosovës, për ti pyetur se a kanë aplikuar si votues jashtë Kosove dhe a kanë votuar, në rundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetarin e Komunës së Istogut, rezulton se nga 60 tentimet për të kontaktuar me votuesit, 56 prej tyre nuk janë lajmëruar, por vetëm është lajmëruar sekretaria e operatorit se numri konkret është i pa qasshëm, ndërsa 2 votues në emër të tyre janë lajmëruar dy gjerman folës, 1 votues, ka deklaruar se ka aplikuar si votues jashtë Kosove, por nuk ka votuar në Rundin e Dytë të Zgjedhjeve, ndërsa në shkresat e lëndës rezulton se i njëjti ka votuar, kurse një votues tjetër, është paraqitur në emër të bashkëshortes së tij e cila ishte votuese në këtë rast, por njëjti deklaroi se bashkëshortja e tij, nuk ka votuar dhe asnjëherë nuk ka aplikuar për tu

regjistruar si votuese jashtë Kosove. Për më shumë të dhëna lidhur me identifikimin e votuesve të lartpërmendur gjenden ne konstatimin zyrtar të PZAP-it, të datës 26.11.2017.

Nga konstatimi zyrtar i PZAP-it, i datës 27.11.2017, paneli konstaton se nga 10 (dhjetë) votuesit nga Mali i Zi, me të cilët është tentuar nga PZAP-i, të kontaktohet përmes numrit të telefonit të cilin e kishin paraqitur votuesit me rastin e aplikimit si votues jashtë Kosove, në Formularin e Aplikimit të Votimit Jashtë Kosovës, për ti pyetur se a kanë aplikuar si votues jashtë Kosove dhe a kanë votuar, në rundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetarin e Komunës së Istogut, rezulton se nga 10 tentimet për te kontaktuar me votuesit, 8 prej tyre nuk janë lajmëruar por vetëm është lajmëruar sekretaria e operatorit se numri konkret është i pa qasshëm, ndërsa për 2 votues, në emër të tyre janë lajmëruar dy persona dhe që te dy kanë deklaruar se keni thirrur ne numrin e gabuar dhe personin që e kërkon nuk e posedon këtë numër të telefonit. Për më shumë të dhëna lidhur me identifikimin e votuesve të lartpërmendur gjenden ne konstatimin zyrtar të PZAP-it, të datës 27.11.2017.

Nga konstatimi zyrtar i PZAP-it, i datës 27.11.2017, paneli konstaton se nga 10 (dhjetë) votuesit nga Sllovenia, me të cilët është tentuar nga PZAP-i, të kontaktohet përmes numrit të telefonit të cilin e kishin paraqitur votuesit me rastin e aplikimit si votues jashtë Kosove, në Formularin e Aplikimit të Votimit Jashtë Kosovës, për ti pyetur se a kanë aplikuar si votues jashtë Kosove dhe a kanë votuar, në rundin e dytë të zgjedhjeve për Kryetarin e Komunës së Istogut, rezulton se nga 10 tentimet për te kontaktuar me votuesit, 9 prej tyre nuk janë lajmëruar por vetëm është lajmëruar sekretaria e operatorit se numri konkret është i pa qasshëm, ndërsa për 1 votues, në emër të tij është lajmëruar një person që është paraqitur ne gjuhën Sllovene, dhe i cili ka refuzuar të komunikoj për arsyen e thirrjes. Për më shumë të dhëna lidhur me identifikimin e votuesve të lartpërmendur gjenden ne konstatimin zyrtar të PZAP-it, të datës 27.11.2017.

Paneli nga hetimi i bërë lidhur ne zarfet e jashtme për votuesit me post, Bazuar nenin 4 par.2 të Rregullës Zgjedhore Nr.03/2013, përcaktohet se një votues me post, duhet që të dërgon fletëvotimin me dy zarfe, dhe atë në zarfin e parë apo të jashtëm duhet të jetë një fotokopje e dokumentit identifikues që përmban të dhënat personale të votuesit, vlerëson se të gjithë votuesit me Postë, nga Austria, Mali i Zi dhe Sllovenia, që kanë votuar për rundin e dytë të Zgjedhjeve Lokale për Komunën e Istogut, i kanë dërguar zarfet e jashtme, për votim të plotësuar njëjtë, dhe për nga formati zarfet janë të njëjtë, poashtu edhe për nga ngjyra dhe firma "SIL", janë të njëjtë, edhe pse të njëjtit janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

Paneli duke u bazuar në Rregullën Nr.4/2015 të PZAP-it, ka zhvilluar hetimet lidhur me pretendimet ankimore, duke e hetuar materialin zgjedhor brenda kutive të votimit me postë për Komunën e Istogut, siç janë: BM106/001, BM106/002, BM106/003, BM106/004, BM106/005 dhe BM106/006, nga të cilat hetime ka rezultuar:

- Në kutinë e votimit BM106/001, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 226 gjithsejtë, prej të cilëve 218 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të

njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

- Në kutinë e votimit BM106/002, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 201 gjithsejtë, prej të cilëve 194 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

- Në kutinë e votimit BM106/003, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 225 gjithsejtë, prej të cilëve 223 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

- Në kutinë e votimit BM106/004, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 221 gjithsejtë, prej të cilëve 216 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

- Në kutinë e votimit BM106/005, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 254 gjithsejtë, prej të cilëve 252 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

- Në kutinë e votimit BM106/006, është konstatuar se pas hapjes së kutisë së votimit, brenda kësaj kutie janë gjetur zarfet e zbrazëta në të cilët kanë qenë fletëvotimet, numri i zarfeve ka qenë 194 gjithsejtë, prej të cilëve 187 zarfe, konstatohet nga procesverbali i hetimit se janë të njëjtut si për nga formati, ngjyra dhe firma “Monique” edhe pse të njëjtut janë dërguar nga votues të ndryshëm dhe të shteteve të ndryshme.

Nga krejt ajo çka u theksua me lart, lidhur me votimin me postë nga votuesit e Malit të Zi, Austrisë dhe Sllovenisë, për rundin e dytë të zgjedhjeve lokale, për kryetar të Komunës së Istogut, paneli vërtetoi se mënyra e votimit dhe dërgimi i pakove të fletëvotimeve, është bërë në mënyrë të organizuar, dhe nga shkresat e lëndës nuk rezulton se votuesit në fjalë kanë votuar dhe kanë dërguar pako të fletëvotimeve personalisht. Andaj, mënyra e tillë e organizimit të votimit, vlerësohet nga paneli, si jo i ligjshëm dhe si i tillë e dëmton seriozisht dhe e minon procesin zgjedhor të raundit e dytë për Kryetar në Komunën e Istogut. Për hetime të mëtejshme lidhur me elementet e veprës penale në këtë rast konkret, paneli duke u bazuar nenin 3 par.11 të Rregullave dhe Procedurave të PZAP-it, me Nr.02/2015, lëndën do ta dërgon në Prokurorinë e Shtetit.

Paneli me rastin e vendosjes në këtë rast ka marr parasysh edhe pretendimet e subjektit politik AAK, të paraqitura nëpërmes përgjigjes në ankesë, në të cilën kanë theksuar se lista e njëjtë e votuesve jashtë Kosove, është shfrytëzuar edhe për rundin e parë të këtyre zgjedhjeve lokale, dhe se votuesit e njëjtë kanë votuar si në rundin e parë ashtu edhe në rundin e dytë të këtyre zgjedhjeve. Pretendimet e kësaj natyre të subjektit politik AAK, vlerësohen nga paneli si të paqëndrueshme sepse objekt shqyrtimi në këtë rast kanë qenë pretendimet e parashtruar nga ankuesi sipas ankesës së datës 24.11.2017, që ka të bëjë me votuesit me postë, nga shtetet siç janë Mali i Zi, Sllovenia dhe Austria për rundin e dytë të zgjedhjeve lokale për kryetar të Komunës së Istogut.

Paneli duke u bazuar në të gjitha shkeljet e theksuar me lart dhe arsyet e dhëna, ka vendosur si në dispozitiv të këtij vendimi, duke u bazuar në nenin 120 par.1 pika b) të LZP-së, ku përcaktohet: *“para certifikimit të rezultateve zgjedhore, është në kompetencë të PZAP-it, në raste të jashtëzakonshme të anuloi rezultatet në një vendvotim apo qendër votimi, ta urdhëroi KQZ-në, ti përsërisë votimin, në një qendër të votimit, nëse konsideron se ka ndikim në rezultatin final, dhe në rrethana të jashtëzakonshme është në zgjedhjen e PZAP-së, për të anuluar rezultatet në një vendvotim”*. Pasi që konsiderohet nga paneli se fletëvotimet me postë për raundin e dytë të zgjedhjeve lokale për Kryetar të Komunës së Istogut, janë determinuese në rezultatin final dhe mënyra e votimit se si është votuar në këtë rast e dëmton seriozisht dhe e minon procesin zgjedhor të raundit e dytë të zgjedhjeve, për Kryetar në Komunën e Istogut.

Paneli vlerëson se në këtë situatë zgjidhja e vetme e drejtë, është që rundi i dytë i Zgjedhjeve Lokale, për Kryetar të Komunës së Istogut, të përsëritet dhe të shkohet në rivotim, pasi nuk është e drejtë që të anulohen vetëm fletëvotimet me postë, ndonëse është e qartë që me këto vota është manipuluar, nuk e kemi sigurinë e plotë të themi se të gjitha janë të manipuluar, sepse ka mundësi që në mesin e këtyre votave ka pasur edhe vota të rregullta, me qëllim që çdo votë e qytetarëve të shkojë në destinimin e saj, e vetmja zgjidhje e drejtë dhe jo diskriminuese është rivotimi edhe atë në të gjitha vendvotimet e Komunës së Istogut.

KQZ-ja, me rastin e riorganizimit të rivotimit të rundit të dytë, të ndërmarrë të gjitha masat ligjore për të eliminuar parregullsitë e evidentuara, të lartcekura.

Andaj, paneli në kuptim të nenit 117, 118 dhe nenit 120.1 pika b) të LZP-së, vendosi si në dispozitiv të këtij vendimi.

Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrës

Anr.1114/2017 me datën 27.11.2017

Këshillë Juridike: Kundër këtij vendimi është e lejuar ankesa brenda njëzetekatër (24) orëve nga momenti i marrjes-pranimit të këtij vendimi, në Gjykatën Supreme të Kosovës.

Kryesuese e Panelit
Gyltene Sylejmani

